

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 13. januarja.

V Karpatih Rusi ne napredujejo več, a tudi našim četam je vsako dalekosežnejše podvzetje radi izredno slabega vremena onemogočeno. Iz poročil o bojih v Karpatih se razvidi, da so Rusi zadnji čas posebno v Bukovini razvijali veliko podjetnost. Ker meji Bukovina ob Rumunijo, je namen očividna. Hoteli so Rumuncem dokazati, da bodo istotako postopali proti Rumuniji, ako bi se približala Avstriji.

V zahodni Galiciji vreme ni nič boljše kakor v Karpatih. Vendar Rusi neprestano napadajo in če ni mogoče s pehoto, pa z artilerijo. Mnogo jim je na tem, da bi predrli naše čete, jih razdelili v južni in severni del ter potem neovirano zasedli Krakovo. Toda naše čete se držijo izborna ter z uspehom odbijajo vse ruske poizkuse. Niti za pod se ne umaknejo več.

V Przemyslu je razpoloženje naših čet izborna. Rusi si ne upajo bližje, tem bolj pridno pa naši izpadajo ter prizadevajo Rusom primerno velike izgube. Poročilo sovražnih listov, da je poslala posadka posredovalca k Rusom, je izmišljeno.

Istotako kakor v zahodni Galiciji je na južnem Rusko-Poljskem. Slabo vreme in neprestani poizkusi Rusov, prekoračiti reko Nido in o majali naše vrste. Ker so za pehoto skrajno neugodna tla, se vršijo večinoma artilerijski boji. Naša artilerija v ničemer več ne zaostaja za rusko.

Na severnem Rusko-Poljskem Nemci vkljub slabemu vremenu polagoma napredujejo in se bližajo Varšavi. Vsa podrobnejša poročila o dogodkih okoli Varšave, ki so v večjih listih zdaj posebnoma mnogoštevilna, so zasebnega izvora in se morajo torej sprejemati s previdnostjo.

Boji za Karpate.

O bojih v Karpatih piše vojaški sodruknik pariškega lista „Le Senaphore“ sledeče:

Prizadevanje Rusije, dobiti za stalno v svojo oblast karpatsko gorovje, ima več namenov. Rusi hočejo doseči, da bi v tem ozemlju morala imeti Avstrija mnogo vojaštva in bi se tako zmanjšala moč in pritisk avstrijske in nemške armade na rusko bojno črto na Rusko-Poljskem. Ob enem pa je za Rusijo tudi mnogo važnejše, da udere z večjimi četami na Ogrsko, da ogrožuje obe glavni mesti države, Dunaj in Budimpešto ter da se ji končno posreči, priti v neposredno zvezo (čez Ogrsko) s Srbijo. Izpeljavo teh podvzetij pa ne ovirajo samo težkoče, ki jih nudi karpatsko gorovje in druge ovire, ampak tudi hrabrost in druge vojaške vrline avstrijske armade. Dejstvo, da so avstrijske čete zapustile nekaj karpatskih prelazov, se je dosedaj pomotoma smatralo kot dokaz o slabosti monarhije, v resnici pa je bilo to umikanje le važna vojaška poteza, ki je povzročila ruski armadi velike izgube. Sicer je pa trdovratna obramba tako visokih gorskih točk v zimskem času veliko težavnejša kakor napadalno prodiranje. Avstrijske čete, ki branijo te gorske prelaze, so dejanski doprinesle dokaz nenavadne hrabrosti in vstrajnosti.

Oklopni vlak v boju z Rusi.

Iz Ungvarja v ogrskih Karpatih se poroča dne 12. januarja budimpeštanskemu listu „Az Est“: Avstrijski vojaški oklopni vlak, ki vozi v dolini reke Ung, je v nedeljo, dne 10. januarja, došel do mesteca Csontos v Karpatih. Vlak je bil oborožen z 8 strojnimi puškami in je prodril čisto do sovražne bojne črte. Malo pred železniškim mostom, ki je bil razdrt, je vlak postal. Nadporočnik T. je opazil sovražno patruljo. Poveljnik oklopnega vlaka je zapovedal ogenj. 8 vojakov od sovražne patrulje je padlo. Dne 12. januarja je vlak zopet vozil do Csontos. Na levi in desni je stal po en ruski bataljon. Nadporočnik T. je most oklopnega vlaka, ki je šlo samo 30 mož, tako pametno postavil pri oklopnem vlaku in dal iz strojnih pušk tako silno streljati na Ruse, da sta se oba ruska bataljona umaknila. Nato so Avstrijci razdrli most za silo popravili. Pri mostu so Avstrijci ujeli večje število Rusov. Ob enem z oklopnim vlakom je napadla Ruse tudi naša artilerija na bližnjem griču ter jih pregnala iz vasi Malomret blizu Csontos.

Kaj se godi okrog Przemysla?

Vojni poročevalec Franc Molnar poroča z dne 8. t. m.: Na moje vprašanje, če se je v zadnjih dneh kaj posebnega zgodilo okrog Przemysla, so mi odgovorili, da sovražnik, ki v obliki obroča obdaja trdnjavo, razmeroma miruje. Obrambno moštvo preveva še stari napadalni duh, ko napravlja svoje vsakdanje izpade, katerih namen je poizvedovanje sovražnih postojank in vznemirjanje sovražnih vrst. Če dovoljuje vreme, redno prihaja in odhaja letalska pošta brez ozira na vse nevarnosti. Naši pogumni letalski častniki odnašajo in prinašajo toliko pism, kolikor jih le njihov aparat more nesti. Trdnjavski vojaki pišejo svoja pisma na prav tenak papir, da letalci lahko vzamejo s sabo čim več pism.

Ruska premoč gineva.

Budimpešta, dne 12. januarja.
Budimpeštanski list „Esti Ujsag“ izve iz zanesljivega vira glede vojnega položaja na severu sledenče:

V pričetku vojske se je veliko govorilo o tem, da so Rusi glede števila vojaštva mnogo močnejši kakor mi. V začetku so bili Rusi v trikratni premoči, v drugem delu vojske v dvakratni, a sedaj glede števila vojaštva niso več mnogo močnejši kakor mi. Izgube Rusov v zadnjih bojih so bile izvanredno velike. Brez dvoma se lahko trdi, da so bile izgube Rusov v Karpatih, kjer smo bili mi napadalci, notri do novejšega ruskega prodiranja, neprimerno večje kakor naše. Poizvedbe in izpovedi častnikov potrjujejo to dejstvo, ne glede na velikansko število ruskih ujetnikov v Karpatih, ki je neprimerno večje, kakor kje drugod, kajti pomanjkanje, katero so trpeli ruski vojšaki v teh pokrajinah, je bilo mnogo večje, kakor v Galiciji ali na Severnem Poljskem.

V petih mesecih prvi odmor.

Berolin, dne 12. januarja.
Berolinski list „Berliner Tagblatt“ javlja iz avstrijskega časnikarskega stana: Na celi bojni črti avstrijsko-nemških čet je sedaj vsled slabega vremena nastal odmor. Še celo na Severnem Poljskem so morali Nemci ustaviti svoje prodiranje. Postojanke so si v zadnjem času tako močno utrdili, da bi stal vsak frontalni napadalni poskus (napad na bojno črto) preveliko izgub. Boji v zadnjih dneh so prinesli izenačenje večkrat predrte bojne črte, kjer si stojita nasprotnika na nekaterih mestih prav blizu. Odmor stori vojakom prav dobro. V petih mesecih je to prvi odmor, v katerem se tudi popravlja orožje in drugo vojno gradivo. Vsled mraza vojaštvo ne trpi mnogo, pač pa vsled mokrote. Odpomorejo temu na ta način, da polagajo odvodne cevi, po katerih se izteka voda. Razpoloženje in zdravstveno stanje vojakov je izborna.

Naša in ruska artilerija.

Budimpešta, dne 12. januarja.
Značilno je, da ruska artilerija ne nadkriljuje več avstrijske. Znano je, da so imeli Rusi več topov kakor mi, vsled česar so mogli stalno obstreljevati večjo površino, nego mi. Vrh tega pa ruska artilerija ne strelja več tako dobro, ker je padel velik del aktivnih artilerijskih častnikov, ali je pa postal radi bolezni za boje nesposoben. Te vrzeli so mogli Rusi izpolniti le z nezadostno izvežbanimi rezervnimi častniki. V zadnjih karpatskih bojih smo lahko opazovali, da se je priznalo izborna streljanje Rusov nehalo, tako, da se sedaj ne more več reči, da nas Rusi v tem oziru nadkriljujejo.

18 ruskih generalov odpoklicanih.

Iz Petrograda je došla vest, da je bilo 18 ruskih vodilnih generalov odstavljenih.

Rusi vpokličejo letnik 1915.

V Rusiji se vpokliče v kratkem pod orožje letnik 1915. približno 885.000 mož.

Koliko izda Rusija za vojsko.

List „Ruskija Vjedomosti“ poroča: Rusijo stane vojska prvo leto 9500 milijonov rubljev (1 rubelj je 2 kroni 53 vin.), torej približno 30 milijard kron.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 13. januarja.

Proti Črnogorcem se vršijo majhni obmejni spopadi. Tako omenja uradno poročilo, da je naša artilerija pri Avtovcu (v Hercegovini) pregnala Črnogorce z njihovih postojank.

V Srbiji se še nova vojska ni začela. Sicer pravijo zasebna poročila, da naši podonavski čolni že obstreljujejo Belgrad, toda uradno se to ne potrjuje. Uradno nimamo s srbskega bojišča sploh nobenega poročila.

Grški listi pišejo, da je general Potiorek vložil pri cesarju prošnjo, naj vojno sodišče uvede proti njemu radi zadnjih dogodkov v Srbiji preiskavo. Poročilo istih listov, da je tudi general Frank prosil za sodno preiskavo proti sebi, je malo verjetno, ker je general Frank kmalu, ko so avstrijske čete zavzele Belgrad, bil komandiran na severno bojišče, torej ob času našega umikanja iz Srbije ni bil več na jugu.

V Belgradu.

Srbska vlada je izdala na belgrajsko prebivalstvo oklice, da je civilnemu prebivalstvu iz vojnih oziror prepovedano, še nadalje ostati v Belgradu.

Belgrad se ne naskoči.

Iz Ujvideka poroča nek budimpeštanski večerni list: V inozemstvu se trdi, da nameravamo zopet obstreljevati Belgrad. Obveščeni smo, da se Belgrad ni obstreljeval in da ga ne naskakujemo in da ni zdaj o naskakovanju in obstreljevanju niti govora.

Položaj v Srbiji.

Kakor se poroča, so se vršili zadnje dni manjši boji med srbskimi in našimi četami. Srbske čete se nahajajo na Cigavskem otoku.

Po carigradskih poročilih se je podala posebna komisija srbskih generalov v Petrograd, najbrž, da se pogaja radi nadaljnjega dobavljanja vojnih potrebščin.

Naši letalci v Srbiji

Glasom poročila srbskega tiskovnega urada se je nad Požarevcem in Gradištom zopet pojavil avstro-ogrski letalec in metal bombe. Srbska artilerija je otvorila ogenj, a zrakoplov je srečno ušel.

Srbski glavni stan.

Iz Švice se poroča: Srbski glavni stan so premestili v Niš, kamor se je pripeljal iz Belgrada tudi kralj Peter.

Za naše vojne ujetnike v Srbiji.

Naše vojno ministrstvo je znova nakazalo znaten znesek za olajšanje in zboljšanje usode naših vojnih ujetnikov v Srbiji.

Boji s Črnogorci.

Iz Cetinja se javlja v Rim, da je v Črni gori jako slabo vreme. Kljub temu ne poznajo avstrijski topovi nobenega odmora in neprestano obstreljujejo črnogorske otmeljne postojanke.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 13. januarja.

Na francoskem bojišču se je zopet pričelo živahno gibanje. Boji v Flandriji, kjer izkrcavajo Angleži dan za dnevom novih čet, govori se, da vsak teden okrog 30.000 mož, so se pričeli z novimrdostjo. Angleži se na francoskih tleh popolnoma udomačujejo, kajti v izkrcavalnih pristaniščih so zgradili za nje barake, obsežna taborišča in velikanska skladišča. V sredšču bojne črte pa zbirajo Francozi veliko število vojaštva, s katerimi nameravajo francoski vrhovni poveljnik Joffre pritisniti na nemško središče, da bi se moralo umakniti, kar bi zvezo med nemškim središčem in desnim krilom resno ogroževalo. Vrh tega ima Joffre baje pripravljeno še veliko rezervno armado, broječo 500.000 mož in 300.000 rezervnikov, s katero namerava v trenutku, ko bo tudi Anglija z izkrcanjem obljubljenih 450.000 mož gotova, udariti na središče nemške bojne črte. Joffre prav pridno očisti svojo armado od nezmožnih generalov. V enem samem tednu jih je odslovil 77.

77 francoskih generalov odslovljenih.

Svicarska „Zürcher Zeitung“ poroča, da je generalissimus Joffre do sedaj odslovil 77 generalov. Najmanjše prestopke strogo kaznuje. Število vseh odslovljenih višjih častnikov cenijo na 150.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, dne 13. januarja.

Sturškega bojišča na Kavkazu prihajajo nasprotujoča si poročila. Turki poročajo uradno, da se bojevanje in razvrstitev turške armade proti Rusom ugodno razvija. Ruski generalni štab pa je dne 5. januarja objavil uradno poročilo, da so bili Turki predzadnjo nedeljo, t. j. dne 3. januarja, pri Ardahanu (izhodno od Batuma) hudo poraženi. Rusi so odvzeli Turkom mesto Ardahan ter so jih tudi prepodili iz strelskih jarkov na južni in izhodni strani mesta. Pri mestu Sarıkamış (jugoizhodno od Ardahana) so Rusi v celodnevni bitki porazili turške čete. Dva turška armadna zbora sta bila poražena. Eden kor, korčni poveljnik in trije turški divizijski poveljniki so ujeti. Ostalim turškim četam se je posrečilo uteči ruski sili. V bojih pri Ardahanu je padel svak ruskega carja, veliki knez Aleksander Mihajlovič, star 49 let. Mesto Batum je s tem, da je padel Ardahan zopet v ruske roke, rešeno. Turki so se namreč umaknili z gorovja na izhodni in severoizhodni strani mesta.

Ob meji perzijske Rusije (izhodni Kavkaz) in v Perziji pa turške čete korakoma napredujejo. Turška armada se je polastila že skoro cele okolice velikega jezera Urmia. Mesta Nidan-Duabi, Saučbulak in Kotur so padla zadnji teden v roke turške armade.

Turško uradno poročilo z dne 9. januarja zanika, da bi bili Rusi dosegli nad Turki pri Ardahanu uspeh. Vršili so se ba le manjši boji in Ardahan še ni padel. Turki so ujeli dosedaj v Kavkazu 13.000 Rusov.

Angleži so ob Sirkem morju pri mestu Sarixki izkrcali nekaj svojih čet, katere so bile pa po turških obrežnih stražah pregnane. Blizu Akabe so streljali Turki na angleški zrakoplov. Z dobro namerjenim strelom so Turki zrakoplov zadeli, tako, da je polagoma padel na zemljo, kjer so 2 angleška zrakoplovna častnika ujeli.

V Egiptu ima Anglija večinoma samo indijske čete proti Turkom. Iz novejših poročil je posneti, da Indijci močno uhajajo v turško armado. Do bojev še ni prišlo.

Angleške in francoske ladje so zastražile izhod iz Dardanel ter odstranjujejo turške mine v morski ožini.

Na morju.

Podrobnosti o junaštvu čolna „UXII“.

O napadu avstrijskega pomorskega čolna „UXII“ na francosko brodovje v Adriji, se še poroča dne 12. januarja z Dunaja:

Dne 20. decembra zvečer je vozil „UXII“ proti angleško-francoskemu brodovju. Čoln je vozil celo noč in dne 21. decembra popoldne je opazil sovražno brodovje. Potopil se je pod vodo do prvega podladijva in je sprožil torpedni naboj naravnost proti francoski ladji „Coubert“, katero je po admiralski zastavi spoznal kot admiralsko ladjo. Prvi torpedo je zadell ladjo v bok, drugi pa v sredino ladje. „UXII“ se je nato za nekaj sekund pojavil na površju, a se je moral takoj zopet skriti pod vodo, ker je plula neka sovražna ladja naravnost proti njemu. Ker je ob času napada vladal na morju močen vihar, je nastala med sovražnim brodovjem precejšnja zmešnjava. Pri tem je francoski dreadnought „Jean Bart“ zadell ob „Coubert“ tako močno, da se je „Coubert“ potopila. To se je zgodilo 30 milj od italijanskega mesta Brindisi v smeri proti severoizhodu. Tudi „Jean Bart“ se je močno poškodoval, tako, da so ga morale druge ladje peljati v ladjedelnico na Malti.

O potopu francoskega podmorskega čolna „Curie“ se poroča: Ko je „UXII“ izvršil svoj junaški čin, se je odkrilo tudi najnovejši francoski podmorski čoln „Curie“, ki je hotel napasti avstrijske brodovje. „Curie“, ki je bil pod poveljstvom nekega zelo podvzetnega častnika, je vozil za neko našo ladjo. Naši so Francoza pravčasno opazili. Kmalu je zadodelo na naši strani povelje: Vsi čolni s topovi in s torpednimi čolni pred ladjo! — Naši so izbornostreli in so na sovražnem čolnu stolpič, ki je molen nad vodo, popolnoma prestrelili. V tem hipu se je prikazal na francoskem čolnu drugi častnik in je hotel naš prednji čoln uničiti z ročno bombo. A naš mornar ga je s puško ustrelil. Francoz je padel vznak v morje in se potopil. Francoski poveljnik je radi razburjenja padel v jokajoči krč. Ko so naši poveljnika ujeli, so našli pri njem pisma njegovih otrok in žene, v katerih mu ti pišejo, da vedno molijo zanj, da bi se srečno vrnil.

Podmorski čolni bodo odločili.

Bern, dne 8. januarja.

Vojaški pisatelj lista „Berliner Tagblatt“ piše na uvodnem mestu: „Prav čudno je stališče Anglije glede mirovnega vprašanja. Državniki Anglije so naznanili svetu, da bo Anglija še-le takrat pripravljena skleniti mir, ko bo Nemčija popolnoma strta, to je, kadar bo Nemčija prenehala biti tekmeec Anglije. Toda to ni tako lahko storjeno, kakor je izgovorjeno. Pristanišče Zeebrügge, katero so Angleži tako poškodovali, da je bilo nerabno, je zopet popravljen in nemški podmorski čolni plovejo zopet mirno iz pristanišča in v pristanišče. Eden sam podmorski čoln se sicer prav lahko obstreljuje, toda ko se bo nekoč v veliki pomorski bitki pojavilo večje število podmorskih čolnov, ko bosta par in dim zakrivala razgled po morfu in ko bodo postali živi opazovateljev vsled razburjenja bitke nemirni in nesigurni, takrat utegnejo igrati podmorski čolni, to najmodernejše orožje, odločilno ulogo.“

Italija se pripravlja.

Med Rumunijo in Italijo obstoja pogodba glede sporazumnega postopanja v sedanji vojski. In Rumunija se oborožuje in tudi Italija se oborožuje. Okoli 600.000 mož je že pod orožjem. Te dni pridejo rekruti v vojašnice, da se začnejo vzgojevati. Koncem meseca februarja bo imela potemtakem Italija 800.000 izvežbanega vojaštva pod orožjem. Skladišča za municijo in živila so polna. Tovarne za strelivo, puške, topove, avtomobile in kolesa delajo z mrzlično hitrostjo.

Rumunija se pripravlja.

Rumunija se pripravlja res o na vojsko. Rezerviste kliče pod orožje, vojaške obvezance v inozemstvu kliče domov, šole izpreminja v bolnišnice ter orga izira podporo družin, kojih krušni očetje so bil poklicani v vojaško službo. Kaj še hočeta več? Nihče več ne dvom, da bo Rumunija kmalu posegla v vojsko. Toda proti komu? Samo dvojno je mogoče: ali proti nam ali proti Rusiji.

Tudi to je gotovo, da ima Rumunija dogovor z Italijo, s katero bosta skupno postopali.

Razne novice.

Duhovniške vesti. Umrl je v celjski bolnišnici dne 6. januarja zlatomašnik in upokojeni župnik od Sv. Jakoba v Galiciji, č. g. I v. Ev. Košar. Rojen je bil dne 19. decembra 1834 v St. Juriju ob Ščavnici, v mašnika posvečen dne 9. junija 1859. Naj v miru počiva! — V St. Lovrencu nad Mariborom je umrl dne 10. januarja č. g. Franc Slavich, vpo-kojeni župnik od Sv. Antona na Pohorju. Pogreb se je vršil v sredo, dne 13. januarja, v St. Lovrencu. Rojen je bil dne 1. oktobra 1. 1848 pri Sv. Križu na Murskem polju, v mašnika pa posvečen dne 22. julija 1877. Svetila mu večna luč!

Dr. Adam Hefter -- škof krški. Cesar je imenoval profesorja na deželni višji realni gimnaziji v Mödlingu, dr. Adama Helterja, za krškega knezoškola. Novomenovani škof je bil rojen 1. 1871 v Wildenwartu na Bavarskem in je torej še-le 44 let star.

40 duhovnikov je nanovo pozvanih k vojakom, da opravljajo službo vojnih kuratov na bojišču in v bolnišnicah.

Slovenska Krščansko-Socialna Zveza za Stajersko v Mariboru je imela v torek, dne 12. januarja, odborovo sejo, v kateri se je med drugim razpravljalo o raznih društvenih zadevah, osobito o občnih zbora in včlanjenih društev. Glej o tem predmetu naslednjo notico! Včlanjena društva in posamezne člane prosimo, naj odračunajo kmalu svojo članarino, ki znaša za posamezne osebe 2 K, za društva pa z ozirom na število članov 2 ali več kron.

Sklicanje društvenih občnih zborov. Slovenska Krščansko-Socialna Zveza za Stajersko v Mariboru naznanja svojim članicam glede občnih zborov naslednji sklep odborove seje: Občni zbori naj se tudi letos ob pravem času skličejo. Ako ni doma predsednika ali podpredsednika, naj skliče občni zbor najstarejši društveni odbornik. V odbore se lahko volijo tudi tisti, ki so na bojišču. Na tem zborovanju se lahko predava o tvarini, katero priobčuje „Vestnik“ Slovenske Krščansko-Socialne Zveze, ker osrednji odbor v Mariboru ne bi mogel ustreči želji po govornikih.

Družba sv. Mohorja. Nabiranje udov morajo poverjeniki sklepati z mesecem februarjem. Naša narodna čast zahteva, da skrbimo posebno letos za družbine člane. Skušajmo obdržati družbo na dosednji višini!

Proti povišanju deželnih doklad. Ker je deželni odbor zaprosil vlado, da mu dovoli zvišati vse deželne doklade za 15%, so se deželni poslanci Slovenske Kmečke Zveze obrnili do osrednje vlade z zahtevo, da tega ne dovoli brez dovoljenja deželnega zbora, kakor je tudi svoječasno v tem oziru ugodilo slčni zahtevi nemških strank na Češkem. Vrh tega tudi sedanji težki časi gotovo niso ugodni, da bi tudi dežela ljudstvu naprtila nova bremena.

Italijani za svojo stvar. V novoletni številki poroča „Piccolo“, da je nabral 1. 1914 za „Lego nacionala“ nad 87.000 kron. Slovenci, darujte za Slovensko Stražo!

Ko junaki krvavijo, molijo in umirajo! V mariborskem mestnem gledališču nastopa te dni tirolsko Exlnovo gledališče. Že v mirnem času se je večkrat vzdignil upor proti tem igralcem, ker so tuhtam smešili verske obrede. Še bolj čudno je, da si upajo sedaj, kakor se je to zgodilo v igri „Kreuzelschreiber“ (ljudje, ki ne znajo pisati, ampak samo križ naredijo), smešiti kmečko ljudstvo, katerega sinovi se kakor levi borijo za obstoj domovine z molitvijo na ustnicah in s puško v roki. V teh hudih časih se norčevati iz molitve, grditi spoved, predstavljati udeležence procesije kot nečistnike in hinavce, to je že preveč. Pa igralcem še bi ne bilo toliko zameriti, ker večših vpri-zarjajo tudi lepe igre in verske stvari obravnavajo dostojno.

Obsojeni posojilnični tajnik. Tajnik nemške posojilnice v Vičavi pri Ptuj, 46letni Anton Hackel, je dne 15. julija 1914 iz posojilnične blagajne na nevoljen način odnesel 3000 K. Da bi sumnja ne padla nanj, se je Hackel peljal nekega dne v Maribor, kjer je na pisalnem stroju napisal pismo na društvo Südmark, v katerem naznanja omenjenemu društvu, da nek dober prijatelj pošilja društvu 1000 K pod pogojem, da dobi to sveto tajnik Hackel kot brezobrestno posojilo. Südmarka je bila s tem pogojem zadovolj-

na in je poslala Hacklu dotično sveto. Ta je takoj začel denar izdajati v veliki meri. Ko se je vršila pri-sol in natančna revizija, se je dognalo, da manjka v blagajni 3000 K. Hackla so takoj prijeli. Od ukradenega denarja je izdal že 1700 K. Dne 9. januarja je st. l. Hackel pred izjemnim sodiščem v Mariboru. Obdoženec je deloma priznal tatvino. Obsojen je bil na eno leto težke in poostrene reče. Čas preiskovalnega zapora se vračunja. Obsojenec je kazni sprejel.

Angleška nepoštenost. Kakor je posetiti iz razprav angleške gosposke zbornice, pravi Ang-leška novo gorostasno nepoštenost, namreč boj vojaško neizurjenega, vendar oboroženega ljudstva proti sovražniku. Tak boj se imenuje s tujo besedo franktirerstvo. Angleži se boje, da bodo Nemci upadli na Angleško, in ker nimajo dovolj vojaštva, hočejo navdušiti ljudstvo za oborožen odpor proti Nemcem. Tak grd, zahrbtni boj smo videli v Belgiji proti Nemcem, v Srbiji proti nam. Ker se po mednarodnem pravu franktirerji ne smatrajo za vojaše in se torej ne uja-mejo, ampak se o'besijo, postrelijo ali pozaprejo v zapore. Angleži hočejo franktirerje spraviti pod vojaško kontrolo. Toda Nemci že sedaj izjavljajo, da se s samo vojaško kontrolo franktirerji ne da spremeniti v vojaše. Te vojaške kontrole Nemci ne bojo priznali, ker ni nič drugega kakor preočitno bedasto olepšavanje organiziranega franktirerstva. Vojaška kontrola ne more iz neurejene ljudske množice kar pričarati organiziranih discipliniranih čet.

Angleška se je podala na nevarno pot, če grozi z maskirano franktirersko vojsko, ker s tem podira najtrdnjši steber mednarodnega vojnega prava, in tako pod zadnji ostanek človečanstva, ki se je v tej vojski ohranilo, polaga bombo, katere učinek bo grozen za njo samo in njeno prebivalstvo.

Vojni kurat g. Fr. Zagoršak piše svojemu prijatelju: Silvestrov večer na nekem gradu v bližini mesta Eperjes na Gornjem Ogrskem. Pri večerji sem dobil Tvoje pismo. Brali smo ga z zanimanjem g. Kompolšek, Lunder in jaz. Obhajamo namreč Silvestrov večer ter se poslavljamo od starega leta v nadi, da nam novo leto 1915 prinese kaj boljšega. Sedaj zopet počivamo ter čakamo nadaljnega povelja. Iskren pozdrav iz vesele družbe!

Ranjen slovenski učitelj. Na severnem bojišču je bil v zadnjih bojih ranjen učitelj Matja Janžekovič iz Slovenske Bistrice. Janžekovič je sin veleposestnika Andreja Janžekoviča v Le tersbergu pri Mariboru.

Sveti večer na Karpatih. Neki vojak je sporočil s Karpatov „Gorenju“, kako so ondi slovenski fantje praznovali sv. večer. Piše tole: Pričakovali smo, kakor vedno, tako tudi nocojšnji večer sovražnika. Dan je bil meglen. Fantje, ki so bili sicer vedno veseli, so bili danes nekoliko zamišljeni. Gotovo je vsak mislil na to, kako prijetno je biti vsak v krogu svojih dragih obhajal sv. večer. Prišlo je povelje, da mora biti cela baterija ob peti uri zvečer pripravljena. Stali smo v dveh vrstah. Prišel je naš stotnik, ki je imel govor v nemškem jeziku. Potem je poklical še mene, da sem isto povedal po slovensko. Dejal sem nekako to-le: „Fantje, nocoj je sv. večer! Berem vam skoraj na obrazih, kaj vsakdo izmed vas misli. Pred petimi meseci smo bili poklicani pod orožje, a takrat še nihče ni mislil, da bomo obhajali letošnji Božič na teh planinah. Toda kruta usoda je tako hotela. Minula so leta in leta, ko smo bili nocojšnji večer srečni in veseli med svojimi dragimi. Prišla pa bodo zopet leta in leta, ko bomo veseli doma obhajali sv. večer, ako nam ljubi Bog ohrani življenje. Tolaži nas to, da nismo samo mi tu, temveč jih je tisoče in tisoče, ki stoje danes na bojnem polju, četudi je največji praznik človega leta, vsak čas pripravljeni, da udarijo na sovražnika in ga pobijejo. Zato naj nam ne uide pogum. Naši dragi v domovini molijo za srečen izid vojne, molijo za nas. Torej, tovariši, le korajžo in snajd, pa po kranjsko udarimo, kadar bo caj! Bog živi našo domovino, lepo Avstrijo, Bog živi sivolasega nam očeta našega cesarja Franca Jožefa I.! Živijo!“ — Nato je dobil vsak mož pol litra, črnega vina, eno štručko belega kruha in čaj. Ob pol sedmi uri smo se razšli vsak v svoj kotiček in položili na tla svoje trudne glave. Zaspali pa nismo mogli, misli so nam uhajale v domovino. Prav mlo se nam je pa storilo zvečer ob 11. uri, ko smo zaslišali zvonjenje iz daljnih cerkva. Molili smo angelsko češčenje in potem zaspali.

Božično darilo. Vojak Alojz Berčnik, doma iz Vitanja, nam piše z bojišča: Najsrenejše so Vam zahvaljujemo vojaški za božično darilo, ki smo ga na sv. večer z veseljem sprejeli pri topničarskem polku št. 3. Le tako naprej! Mi se bomo pa tudi bojevali ponosno in po dnevu, po snegu in po dežju, v mrazu in po ledu za našo domovino in za našega presvetlega vladarja.

Božični večer na srbskem bojišču. Franc Krajšek iz Loznice pri Žalbu piše svojemu prijatelju: Na sveti večer leta 1914: Večerni mrak tihe sve-te noči legel je na hladno zemljo, blede luna ozrla se je sočutno na revnega zemljana, ki podprt z roko ob trudno glavo, sanja o dnevih zlate prostosti, a trpi v težkih urah, ki mu jih je odločila kruta usoda. Puške so utihnile in iz stolpa se je oglasil božični zvon, naznanjajoč zemljanom svečani trenotek rojstva nebeskega Deteta, rešitelja človeškega rodu. Edina prošnja je pač umestna, kateri se tudi jaz pridružim, da bi novorojeno Dete prineslo zaželjeni mir naši ljubi domovini.